

Urbanet Analyse

Polycymodell for hållbara urbana transporter?

Analyser av helhetlig virkemiddelbruk i Uppsala

Mads Berg, Urbanet Analyse
Session 62: Kollektivtrafik 2, VTI 2017

Bakgrunn for prosjektet

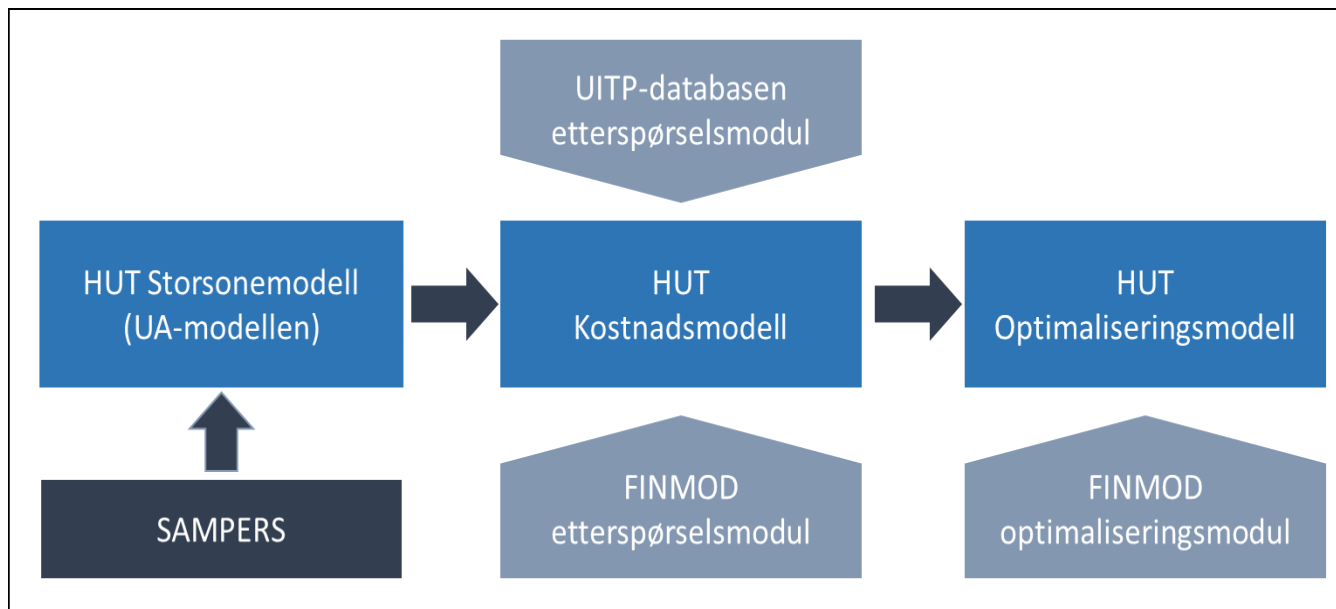
- Målsettingen for prosjektet er å utvikle et strategisk modellverktøy (HUT-modellen) for å kunne gjennomføre bedre analyser av ulike transportscenarier i byområder
  - Økt kunnskap om de økonomiske konsekvensene av ulike tiltakspakker
  - Tradisjonelle transportmodeller fanger ikke i tilstrekkelig grad opp kvalitative faktorer ved kollektivtilbudet
- Utviklet med Uppsala som case. Analyser gjennomføres for Gøteborg, Malmø og Stockholm i Sverige, og for Stavanger og Tromsø i Norge
- Denne presentasjonen vil fokusere på modellen bak resultatene Roger Pyddoke allerede har presentert.

HUT-modellen

Består av tre delmodeller

- Storsonmodellen: Beregner effekter av transportpolitiske tiltak
- Kostnadsmodellen: Beregner kostnader knyttet til tiltak og virkemiddelbruk
- Optimaliseringsmodell: Optimalisering av kollektivtilbudet på et strategisk nivå

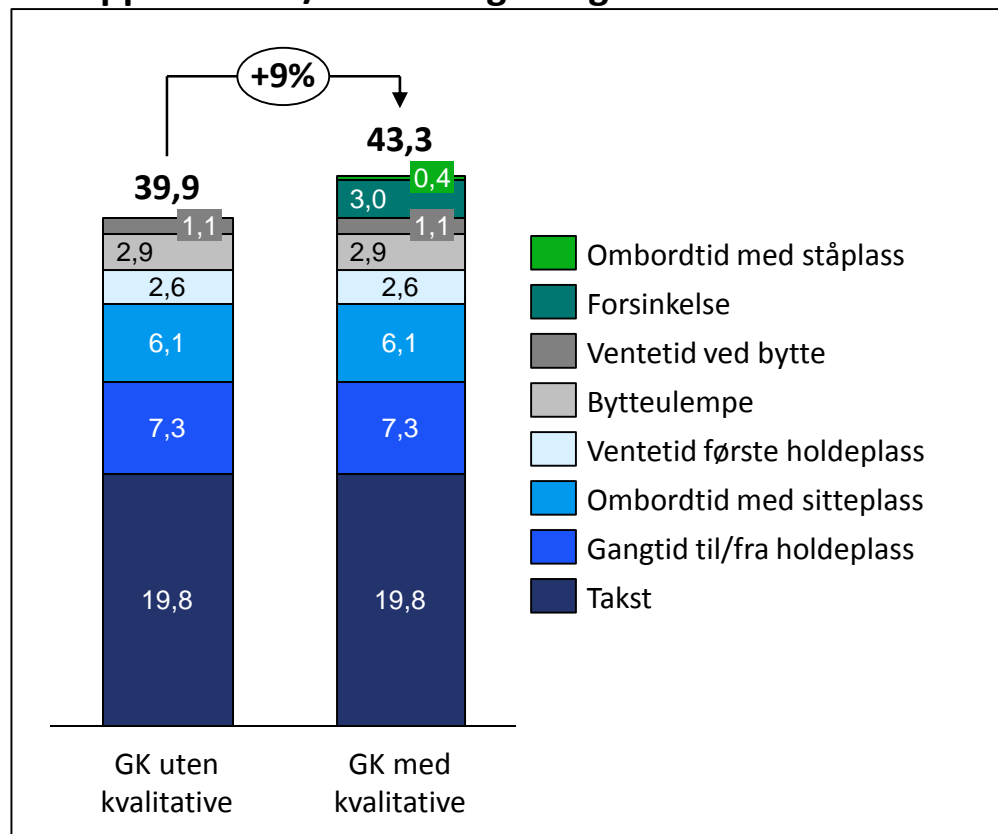

HUT-modellen

- Aggregerer data fra de tradisjonelle transportmodellene i storsoner
- Gjør det mulig å inkludere kvalitetsfaktorer på et overordnet nivå
- Modellen er fleksibel i valg av prisfølsomhet og tidsverdier
- Modellen tar utgangspunkt i generaliserte reisekostnader (GK)
- Beregner etterspørselseffekter med GK-elasticiteter
- Modellen kan relativt enkelt estimere effekten av ulike tiltak og endringer i rammebetingelser – uten å gå veien via Sampers
- Inkluderer en kostnadsmodul som estimerer kostnader knyttet til transportmiddelfordelingen

Når vi inkluderer kvalitative faktorer øker GK med nesten 10 prosent...

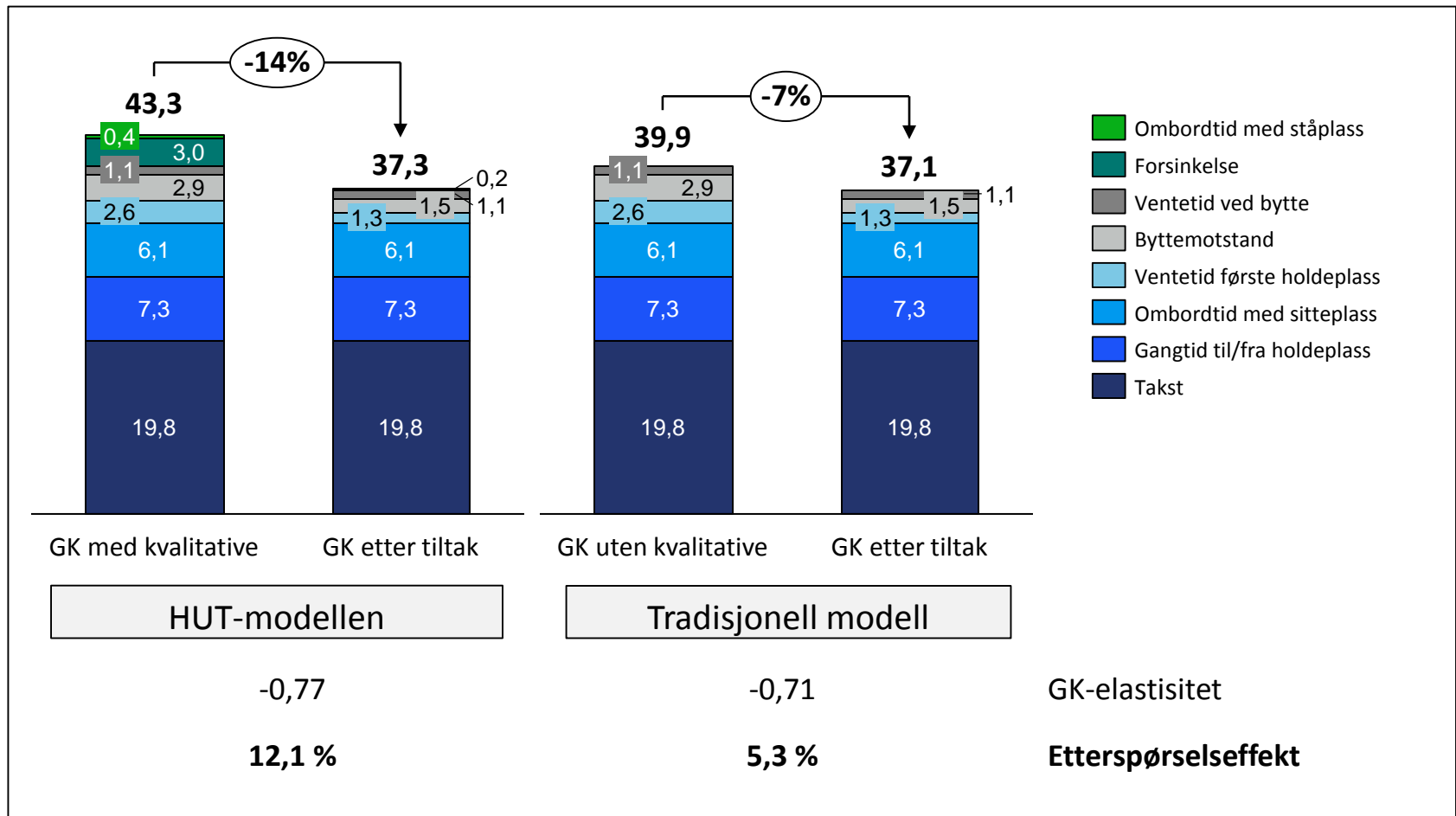
GK Uppsala med/uten trengsel og forsinkelse

- Analyser uten å inkludere kvalitative faktorer gjør at en undervurderer effekten av tiltak
  - Økt fremkommelighet
  - Økt frekvens
- I områder med store trengselsproblemer kan dette være en feilkilde knyttet til bruk av de tradisjonelle modellene

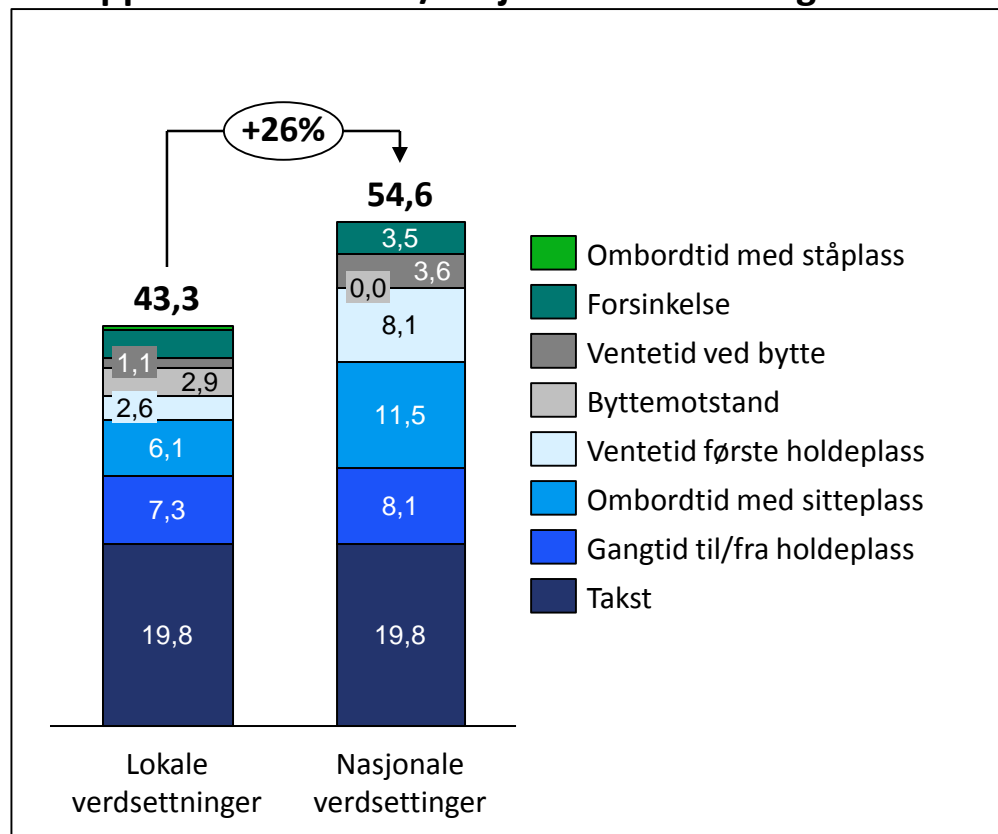
...noe som kan gi relativt store konsekvenser for den beregnede effekten av tiltak

Eksempel med doblett frekvens og full fremkommelighet (endring i GK)

Lave tidsverdier i Uppsala gjør at bruk av nasjonale verdier overestimerer GK

GK Uppsala med lokale/nasjonale verdsettninger

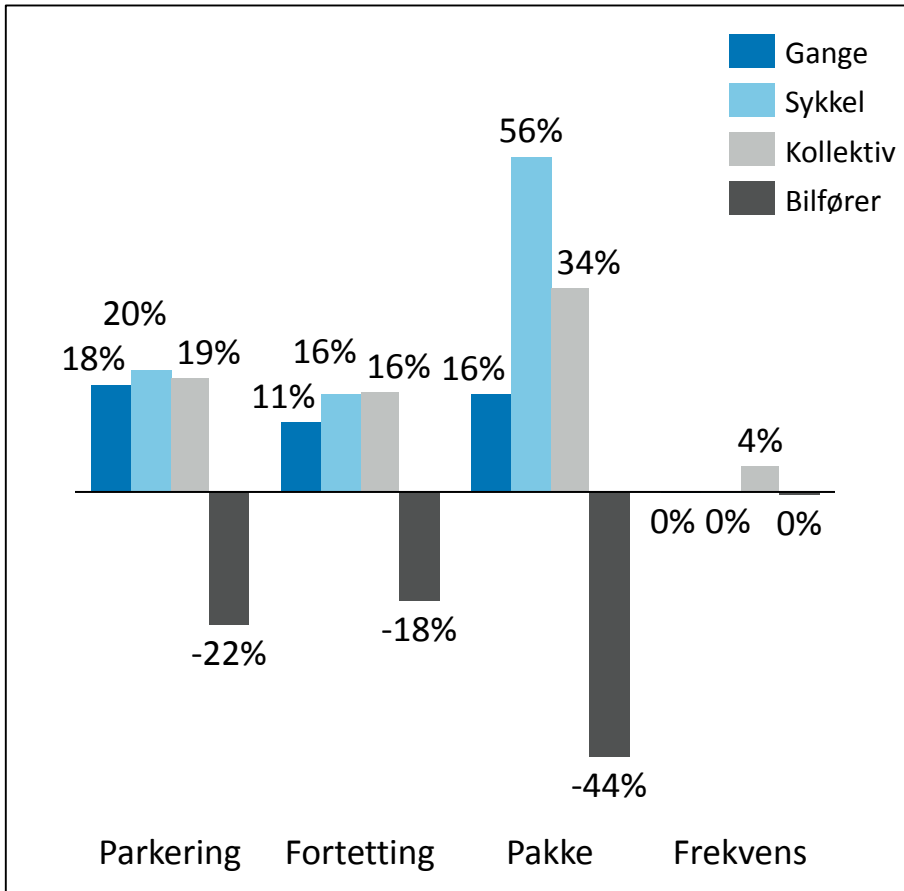
- Tidsverdier varierer på tvers av segmenter og geografiske områder
- Bruk av «feil» tidsverdi kan over/undervurdere effekten av et tiltak

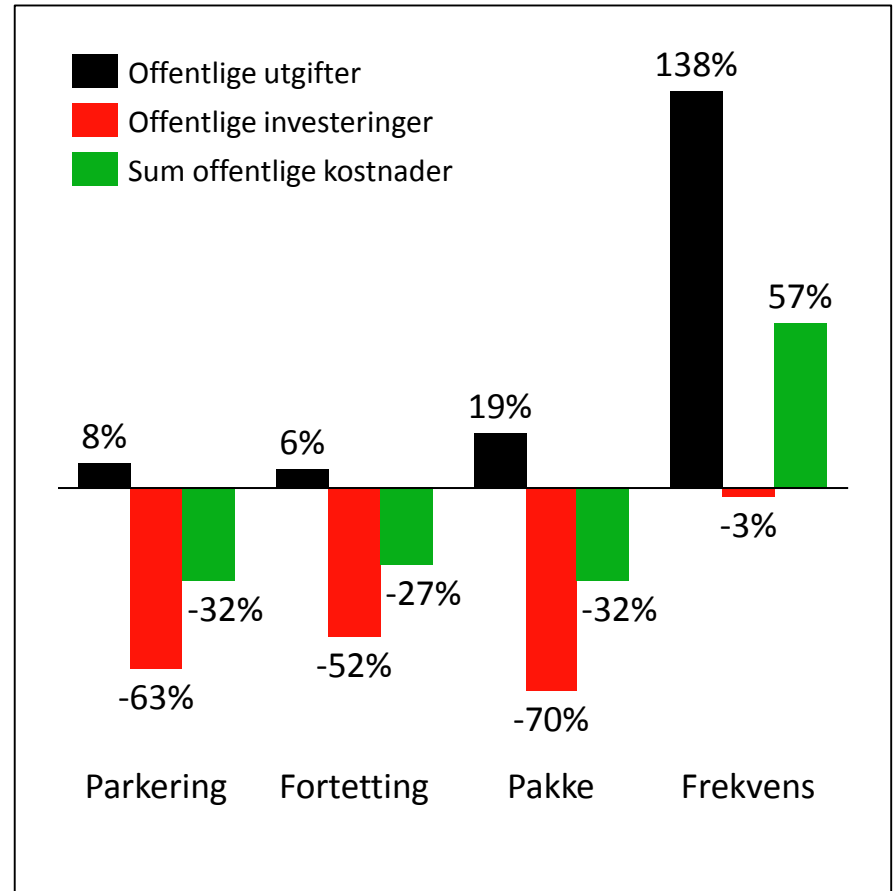

Modellen gir en prognose på hvordan ulike tiltak endrer transportmiddelfordelingen og kostnadene

Endring i reiser per transportform sammenlignet med trend (%)

Endring i offentlige kostnader per år sammenlignet med trend (%)

Oppsummering

- Modellen kan ta hensyn til flere kvalitetsfaktorer enn de tradisjonelle modellene og kalibreres til å passe analyseområdet bedre
  - Effekten av positive kollektivtiltak underestimeres dersom en ikke inkluderer de kvalitative faktorene
  - En bør benytte «lokale» tidsverdier for å representere den faktiske situasjonen i analyseområdet
- Modellen belyser kostnadssiden av analysene og gir dermed verdifull informasjon om hvilke tiltak som er kostnadseffektive
  - Fortetting og restriktive tiltak gir større endringer i reisemiddelfordelingen enn takstreduksjoner, til en lavere kostnad, i Uppsala
- Modellen kan analysere helhetlige pakker av virkemidler
  - Gjør dette mindre ressurskrevende og mer transparent enn dagens transportmodeller

Takk for oppmerksomheten!

Kontakt:

Mads Berg

mbe@urbanet.no

www.urbanet.no

www.urbanet.se

Dokumentasjon og notater blir gjort tilgjengelige i løpet av 1. halvår 2017

